

Eva N. Shaden

UKRADNUTÉ ŽIVOTY

UKRADNUTÉ ŽIVOTY

Eva N. Shaden

Ukradnuté životy

Eva N. Shaden

978-80-570-3190-1

©2022

Ďakujem Lenke a Marekovi, ktorí príbeh prečítali medzi prvými,
pomohli mi s prvotnými opravami a dodali odvalu k publikovaniu.

Venujem Jane, ktorej cesta životom bola poväčšine poriadne strmá,
ba priam vhodná pre horolezcov. Dúfam, že už ti bude iba slnko svietiť.

ČASŤ PRVÁ

SKRYTÁ MINULOSŤ

KAPITOLA PRVÁ: V ZAJATÍ MRAZIVEJ NIČOTY

Naša loď bola uväznená v pasci bieleho mrazu. Ustrnula bez dotyku morských prúdov. Uviazla pri svojej životnej sile, blízko pri slobode, ale bez pocitu voľnosti ostávala opustená. Trpela s nami v našich bezcenných životoch, stratených ďaleko od civilizácie. V dňoch ako tieto, plných poletujúcich vločiek rozfúkavaných po zamrznutej vodnej pláni, vyzerala ako rozpitý tmavý flak, ktorým maliar začal svoje dielo. Nepatrná škvrna na bielom plátne. Presne taká som bola ja v mojom živote.

Dnes, ako mnohokrát predtým, som znovu sedela v kúte a čítala jednu z našich ošúchaných kníh. Môj zrak často blúdil po tých istých zažltnutých stránkach a moja myseľ sa opäť stratila do neskutočnej reality neznámeho človeka. Mala som iba zopár rôznych príbehov, ale strácala som v nich čas, akoby som mohla nájsť životne dôležitú odpoveď.

„Ako môžeš čítať to isté stále dookola?“ ozvala sa moja mladšia sestra Leony. Ako vždy sa nudila a viem, že potrebovala niečo robiť, ale rovnako ako ja vedela, že zasnívanie sa do kníh patrí medzi tie zaujímavejšie činnosti, ktorými sme sa mohli rozptyliť.

Moja sestra Leony bola veľmi živá a myslím si, že život v takomto tichu bol pre ňu skoro neznesiteľný. Bola netrpezlivá, zvedavá, túžila po dobrodružstve alebo aspoň po malej zmene a v inom prostredí by to bola určite osoba s veľmi veselým duchom. Na druhej strane, ja som sa naučila byť flegmatická a moja sestra ma pokladala za nudnú osobu s úplnou rezignáciou na realitu. Zrejme mala pravdu, a tak som jej to nemohla zazlievať. Veď namiesto toho, aby som sa jej aspoň trochu snažila vyhovieť, som sa k nej správala rezervovane. Viem, že som sa mala viac snažiť ísť jej príkladom a možno ju aj trochu vychovávať, keďže som bola v mojich dvadsiatich siedmich rokoch od nej staršia o celých osem rokov. Malo to však nejaký zmysel v tejto zabudnutej končine sveta? Výzorom sme neboli až tak odlišné, bledá oválna tvár, oči hnedej farby, úzke pery a rovný dlhý nos. Ona bola trochu krajšia, s pravidelnejšími rysmi tváre, útlejšia, chudšia a trochu vyššia. Ja som mala širšiu sánku, ona líčne kosti. Moje oči mali mandľový tvar a jej oči boli nepatrne zošíkmené. Moje boky boli širšie, ona zas bola plnšia v prsiach. Vlasy sme mali tmavohnedé, ona o odtieň svetlejšie a vo svetle sa v nich vynárali červené odlesky.

„Môžeš mi aspoň odpovedať,“ nespokojne poznamenala. „Ak sa bojíš jeho, nemusíš. Odpadol iba nedávno. Aspoň päť hodín nebude o sebe vedieť. Môžeš pokojne aj spievať. Nemyslím, že ho niečo preberie.“

Popravde, nevedela som, čo jej na to povedať. Často mala nemilé poznámky k môjmu nosu v knihách, a tak som to považovala iba za konštatovanie. Ani mi len nenapadlo, že očakáva odpoveď. Nechápala, že knihu je možné zobrať do ruky viac ako raz a už vôbec nevedela, čo získam nepretržitým čítaním starých dievčenských románov. Vlastne som to nevedela ani ja.

„Idem sa pozrieť na mamu,“ povedala som, vstávajúc, keďže ma už vyrušila.

„Nemyslím, že ťa bude vnímať viac ako otec. Už si sa dnes o ňu postarala...“ začala.

„Iba sa tam pozriem a idem rozbiť ľad, aby príliš nespevnel,“ prerušila som ju. „Ty si choď radšej pospať. Neskôr ma vystriedaš.“

„Nie som unavená, idem aj ja,“ zareagovala hneď, aj keď nie príliš nadšene.

„Potom nás nebude mať kto vystriedať. Možno by si mohla ísť teda prvá a ja...“ zatíchla som, keď som zbadala jej výraz. Mrzelo ma, že som práve teraz musela byť taká praktická. Možno iba chcela chvíľu pobudnúť v mojej spoločnosti a trochu sa porozprávať. Nestihla som už nič povedať. Otočila sa a išla si ľahnúť. Slová ospravedlnenia mi zamrzli v hrdle a akosi som nevedela povedať, že budem rada, ak pôjde so mnou. Nevieam, čoho som sa bála. Odmietnutia, alebo toho, že mi nebude veriť?

Priložila som vyschnutú, rozloženú rastlinnú hmotu z dna mora do pece a išla som skontrolovať mamu. Naša mama mala najväčšiu miestnosť, do ktorej viedli rúry rozvádzajúce horúci vzduch z kuchynskej pece. Odkedy sa moja sestra pamätala, bola matka chorá, nemohúcne ležiaca v posteli, odkázaná na našu pomoc. Ja si ju ešte pamätám ako živú veselú bytosť s milým úsmevom na tvári. Jej životná energia sa vytrácala postupne. Až keď sestra dosiahla niečo cez štyri roky, matku choroba pripútala na lôžko. Otec sa tiež začal upíjať niekedy v tom čase. Dalo by sa povedať, že ja som bola ukrátená o bezstarostné dospelie a moja sestra aj o šťastné detstvo. Matka mala iba občas energiu sa s ňou porozprávať, otec začal vyzeráť hrozivo a ja som jej v strachu z otca nevelmi spríjemňovala čas hrami. Ostalo na mne sa o ňu postarať, keďže otec, nevedno z akého dôvodu, sa na ňu nemohol ani poriadne pozrieť. My dve sme spali v kuchyni a otec v malej miestnosti, hneď vedľa zadnej steny kuchynskej kachľovej pece, ktorá z menšej časti zasahovala aj do jeho izby.

Tma v matkinej izbe o trochu ustúpila pred žiarou sviečky v mojej ruke, ale pach vznášajúci sa v miestnosti bol pred svetlom imúnny. Okrem zvyčajného pachu zatuchliny a potu, mi do nosa udrela ostrá vôňa alkoholu. V prvom okamihu som sa skoro otočila, vyľakaná z pomyslenia, že otec zaspal práve tu. Nepočula som však jeho zvyčajné chrápanie a sama pred sebou som sa zahanbila, aká trasorítka sa zo mňa stala. V takom stave, v akom podľa mojej sestry bol, by mi aj tak nič neurobil. Na nočnom stolíku stála skoro prázdna fľaša s alkoholom a niečo z tejto drahocennej tekutiny sa zalesklo aj na zemi. Pomyslela som si, že by mal byť pozornejší k niečomu, čo sa stalo jeho jediným a skutočným zmyslom života. Zvyčajne za ňou musel putovať aj niekoľko týždňov. Otec za tovar obchodníkom platil sušeným rybím mäsom alebo sušenými riasami, ktoré patrili k jedinému palivu, ktorým v tomto kraji bolo možné kúriť.

Maminu izbu som na chvíľu vyvetrala cez dvere a malé lodné okienko. Utrela som rozliaty mok, odniesla fľašu a vyšla som von. Z kajút som vystúpila rovno do kráľovstva zimy a tmy, zakrývajúcej dokonca bielobu snehu, keďže svetlo hviezd a mesiacov bolo stratené v hustých mrakoch. Našťastie, už aspoň nesnežilo. Nemala som chuť cítiť na tvári bodanie stoviek malých ihličiek vykryštalizovanej vody. Sviečku som vymenila za lampáš a opatrne som sa vybrala k diere v ľade, na ktorej tak záviselo naše prežitie. Prostredníctvom nej sme mali prístup k čerstvej potrave, poväčšine k rybám a rastlinnému palivu. Ryby sme lovili pomocou lana a háčika primontovaného na palici a palivo sme získavali pomocou siete, na konci ktorej boli priviazané háky, ktoré boli vyrobené z rebier tuleňa. Sieť sme mali vyrobenú z lán našej plachetnice. Naša loď už k posunu žiadne plachty nepotrebovala. Sieť musela byť veľmi dlhá, pretože sme potrebovali pokryť dostatočne veľkú časť morského dna, aby sme mali dostatok paliva na každý deň. Po ponorení siete do mora sme ju nechali unášať slabým morským prúdom a počkali sme, kým klesne úplne na dno. Keď pokryla dosť veľké územie, vytiahli sme ju aj s potrebným nákladom. Okrem rastlinných zvyškov sme tam väčšinou zachytili aj niekoľko rýb alebo iných morských živočíchov.

Momentálne bola naša diera v ľade zamrznutá, ale prerazenie ľadovej škrupiny bolo so sekerou ešte celkom jednoduché. Po prerazení ľadu som počas zvyšku noci dávala pozor, aby diera v ľade opäť nezamrzla a občas som chodila kontrolovať oheň v kuchyni. Vonku som pozbierala čerstvo napadaný sneh a dala som ho topiť na šporák, aby sme mali pitnú vodu. Vo vnútri som ostávala čo najmenej, aby som v pohodlí tepla nezaspala a aby som nerušila sestru. V mrznúcej tme

vonku som sa musela prechádzať, pretože chlad nebol zastaviteľný ani trojitou vrstvou tulenej kože a kožušiny, ktorými som sa chcela proti nemu chrániť. Vo všeobecnosti som bola viac háklivejšia na zimu ako moja sestra, jej cez deň stačila jedna vrstva kože a v noci sa zahriala iba dvomi. Mne cez deň bolo zima aj v troch, ale nebola som si istá, či som v tomto prípade bola divnejšia ja. Otec tiež chodil poriadne naobliekaný a obchodníci dokonca ešte viac. Ja som nepríjemný pocit chladu vedela celkom účinne zahnať prechádzkami. Rada som blúdila vo všadeprítomnej bielej pustatine, aj keď nič nové som poväčšine neobjavila. Ak bolo v noci jasno, prechádzka pri jase miliarde hviezd jagajúcich sa v dialkach oblohy a v snehových kryštáloch pod mojimi nohami, bola čarovná. Dnes však bola temnota obklopujúca všetko naokolo tichá a strašidelná a ja som bola rada, keď sa tma viditeľne preriedila, ustupujúc pred novým dňom. Ráno ma vystriedala sestra a ja som sa vyčerpaná a s hučaním v hlave tešila na posteľ. Keď som zišla do kuchyne, otec bol už hore. Snažila som sa tváriť neutrálne, ale všimla som si, že keď sa nám stretli pohľady, viditeľne znervóznel. Prevrátil do seba zvyšok alkoholu z fľaše, ktorú som včera odniesla z maminej izby a zachmúrene, bez jediného slova, odišiel. Vedela som, že ho môj tichý, ustrašený hlas, ktorý ma v jeho prítomnosti neposlúchal a dal by sa prirovnať ku kňučaniu, vyslovene rozčuľuje. Tak som toto stretnutie pretrpela bez vydania jedinej hlásky. Na druhý deň skoro ráno sme ho so sestrou videli odchádzať, zrejme nastal čas jeho misie na získanie nenahraditeľného nápoja. Vždy sme boli rady, keď odišiel a vždy sme v kútiku duše dúfali, že sa už nevráti. Cestu späť však zakaždým našiel, niekedy o týždeň, inokedy o mesiac sme ho mohli opäť privítať.

Po odchode nášho otca som nebola pokojnejšia iba ja, ale aj moja sestra bola veselšia. Rada sa zabávala stavaním rôznych úkrytov a niekedy aj sôch zo snehu. Práve teraz vysekávala do ľadu postavu napoly muža a napoly zvieraťa. Myslím, že bola naozaj šikovná. Ja som nevedela ani obyčajnú guľu spraviť guľou. Túto svoju zábavku si už prestávala dopriavať, ak bol otec doma. Raz, keď nebol ani opitý, po nej začal vyslovene hulákať, že či nemá lepšiu robotu ako zábavu a že všetkých tým iba obťažuje. Keďže si moja sestra nezvykla vypočuť kritiku bez ráznej obhajoby, tiež mu nič nezostala dlžná. V ten deň mal naozaj zlú náladu a nedal jej iba zaucho ako zvyčajne, ale ju aj poriadne zbil. Keď som ju potom našla, trvalo dlho, kým mi o tom povedala, a ešte veľa času prešlo, kým jej zmizla posledná modrina.

„Mali by sme si postaviť dom z ľadu. Nie, rovno zámok, niekde ďaleko, možno ešte viac na severe, kde by zima vyhnala aj jeho,“ ozvala sa moja sestra. „Boli by sme princezné, nie, kráľovné a už nikdy by nám nikto nič neprikazoval.“

„Obávam sa, že by si ho musela postaviť sama,“ usmiala som sa jej veselej nálade. „Ale myslela som si, že by si rada zažila niečo nové a stretla veľa ľudí.“

„Ale tam by už na mňa nikto nedočiahol...“ zašepkala skoro neprítomne.

Jej slová ma skoro rozplakali. Nie, len nie ona, pomyslela som si. Nestačilo, že som sa bála ja, že niekde by mohlo byť ešte horšie? Kam sa len vytratila jej nádej? Obávala som sa, že ak upadne do definitívneho presvedčenia, že tu jej je vlastne ešte dobre, tak ju to zabije. Nemala v sebe flegmatickosť ako ja.

„Asi sme už dávno mali odísť,“ povedala som potichu.

„Tak poďme, zbalíme sa a už nikdy sa nevrátíme,“ povedala pohotovo. „Dnes nás nestráži, na prípravu máme určite aspoň týždeň. Mamu môžeme naložiť na sánky. Aj keď jej je už asi jedno, kde je.“

„Príde noc a my zamrzneme, a aj keď nezamrzneme, budeme si musieť uloviť rybu, ale nevysekáme diery,“ kazila som jej radosť.

„Tak sa teda radšej zabijem,“ povedala vášnivo. „Už sme aj tak mŕtve. Umreli sme bez toho, aby sme vôbec žili.“

„V tom prípade nám smrť už nepomôže,“ odvetila som smutne.

Leony sa zrazu otočila k svojej soche a rozbehla sa k nej. Z celej sily vrazila obe päste do hlavy sochy, ktorá rovno odletela. Potom začala kopať do zvyšku a pritom sa jej vzlyky miešali s krikom.

„Odídem odtiaľto s tebou alebo bez teba! Je mi to jedno! Odídem, aj keby som mala vraždiť! Prisahám,“ vrieskala na mňa tak, že som si nebola istá, čo presne povedala.

Keď som sa ako-tak spamätala a pokúsila som sa uvoľniť svoj zovretý hlas z hrdla, tak mi utiekla. Chvíľu som tam len tak stála, ani neviem ako dlho. Potom som sa otočila a išla na loď. V hlave sa mi točilo stále to isté. Čo mám robiť, čo len robiť? Možno by sa to aj dalo. Pozriem, čo by sa dalo odnieť a možno by to nebolo až také neuskutočiteľné. Nevedela som však vôbec premýšľať. Spomenula som si, čo sa stalo minule pri našom úteku. Bolo to už dávno, sestra ešte nemala ani desať, ja som to už nemohla vydržať a ona sa každú noc budila s plačom. Zabalili sme si batožinu a nejaké zásoby a vydali sme sa napospas bielemu tichu. Otec bol vtedy preč a my sme si mysleli, že keď nás nenájde, bude rád. Veľakrát nás totiž vyhadzoval. Kričal na nás, že sme mu my, tri ježibaby, s matkou na čele,

zničili život, ale že ona má aspoň toľko slušnosti, že drží hubu a nemotá sa mu pod nohami. Tiež sa mu nepáčilo, že ho vyžierame a nič nevieme poriadne spraviť. Nečakala som, že nás bude potom mesiac prenasledovať a už vôbec nie, že nás prinúti sa vrátiť. Dobehnúť nás nemal problém, pretože sme už boli na pokraji vysilenia a náš náklad nás zdržoval, aj keď sme už dávno všetko zjedli. Keď nás našiel, vôbec sme o tom nevedeli, ani nás na seba neupozornil, rovno začal na nás strieľať kušou. Dostala som jednu ranu do ramena a jednu do lýtka. Bola to tá najhoršia bolesť, akú som kedy pocítila. Domov ma potom v mrákotách odtiahol na sánkach. Pamätám sa na to, že počas cesty opakoval stále dokola: *Chyba vašej matky, nie moja*. Utkvelo mi to v pamäti, lebo to nedávalo žiadny zmysel. Vtedy som skoro umrela. Bola som na neho odkázaná, čo bolo snáď ešte horšie ako horúčky. Vlastne tie boli pre mňa úľavou. Keď som sa neskôr, ako-tak zotavila, dopadla na mňa celá ťažoba toho, kde som. Dlhو som ešte nemohla chodiť, a tak som bola väzňom jeho pomätenej mysle, bez možnosti úniku. Každý deň som bola nútená vypočuť si jeho opilecké monológy, ktoré boli zakaždým viac nezmyselnejšie. Ak sa mu zdalo, že ho ignorujem, vybil si svoj hnev na mne fyzicky.

Pri predstave celej tej nespravodlivosti a bezvýhodiskovosti som hodila do steny prvú vec, ktorú som chytila do ruky. Náhodou to bola sklenená fľaša plná liehu. Črepy sa zvučne roztrieštili po celej malej miestnosti a kvapky páchnucej tekutiny orosili aj mňa. V prvý okamih som zamrela. Bola som prekvapená, že si všetky svoje zásoby nezobral so sebou. Možno som sa zľakla, že sa každú chvíľu vráti a snáď ma v hneve aj zabije. Pocit strachu vo mne vyvolal ešte väčšiu zúrivosť a začala som rozbíjať, lámať a rozhadzovať všetko naokolo. Za moju tichú zlosť plakali všetky zničené veci a za chvíľu už ani nebolo čo zdemolovať. Rozlámala som dokonca aj stôl a stoličky. Jedine posteľ a pec zostali celé. Potom som bez záujmu sedela na posteli a moja zlosť vybudovaná na veciach zoslala už iba v neporiadku. Smútok sa usadil v mojej mysli a nechcel mi dať zbohom ani slzami.

Medzitým prišla moja sestra. Keď to videla, nepovedala nič, iba si ku mne sadla a objala ma. Vzájomne sme si potom naše rozbúrené srdcia tíšili slzami. Zaspali sme v neporiadku našich životov, ale aspoň v chlácholivom objatí nášho vzájomného porozumenia.

Ráno som sa zobudila na krik. Chvíľu som ešte zostala ležať s pocitom neschopnosti čeliť realite. Potom som si uvedomila, že ten krik bol iba v mojej hlave. Niečo sa mi snávalo, niečo s trblietavými hviezdami. Bolo to krásne, alebo

nie? Ten krik totiž patril mne. Prečo by som kričala, ak to bol pekný, príjemný sen? Matne sa mi v mysli vynorilo nočné nebo s miliónom hviezd, a ja som bola vo vnútri toho všetkého. Prechádzala som sa po hviezdnej ceste, až som prišla na tmavý koniec. Zlakla som sa, že spadnem, tak som sa otočila, aby som sa vrátila. Neskôr som si všimla, že mi za chrbtom ticho kráča temnota. Keď som si uvedomila, že je rýchlejšia ako ja, začala som bežať. Hviezdna cesta sa začala boriť a po chvíli skončil môj beh v páde s mojím výkrikom strachu. Rýchlo som otvorila oči, aby sa nočná mora nevrátila a ocitla som sa tam, kde som včera zaspala. Moja sestra už vedľa mňa nebola a v izbe bol poriadok. Nerozumela som tomu, snívalo sa mi aj o tom demolovaní? Vstala som z postele a všimla si, že niektoré veci nie sú úplne na svojom mieste a na stenách visia obrázky. Boli celkom pekné, no všimla som si, že ich musela kresliť detská ruka. Zo zamyslenia ma vyrušil neustály škrekot nejakého vtáctva a nepatrné pohojdávanie lode. Musela som zistiť, čo sa deje, a tak som zamierila von.

Ešte som ani poriadne nevystúpila z podpalubia a už som vedela, že je niečo inak. Teplý vietor mi rozfúkol vlasy a slnečné lúče hrejivým dotykom pohladili moju tvár. Kotvili sme pri pobreží ostrova s piesočnou plážou, v tyrkysovom objatí mora a oblohy a bolo tu až horúco. Čajky sa rozkrikovali nad loďou a predhánali sa za potravou skrývajúcou sa vo vlnách mora. Na kraji paluby stála moja matka a keď ma zbadala zamávala mi, aby som prišla k nej. Moja myseľ nebola schopná pracovať, ale napriek tomu som sa rozbehla k nej, akoby za mňa bežal niekto iný a pozrela som sa, kam ukazuje.

„Pozri sa, Nereyn, tam zoženieme nejaké zásoby a trochu si oddýchneme s pevnou pôdou pod nohami,“ povedala s úsmevom, ukazujúc na ostrov v diaľke. „Dostaneme sa tam však iba na malom člnu, pretože je tu dlhé koralové pobrežie a my si nechceme zničiť našu krásnu loď.“

„Čln je pripravený,“ ozval sa hlas môjho otca za mnou.

Keď som sa otočila už kľáčal vedľa mňa a ja som si až teraz uvedomila, že som oveľa menšia, taká ako keď som bola dieťa.

„Tak čo, pirátka, si pripravená na nové dobrodružstvo?“ spýtal sa ma a s úsmevom si ma vyložil na plecيا. Ja som mu niečo so smiechom odpovedala a môj detský smiech sa ozýval po okolí. Po chvíli ma zobrala moja mama so slovami, aby som nezabávala otca, lebo má ešte veľa práce. Síce som namietala, že so mnou to bude mať hotové skôr, matka ho zbavila mojej rozptyľujúcej spoločnosti. Teraz som stála oproti nej a už som jej hľadela priamo do očí. Už

som viac nebola malým dieťaťom a pocit neschopnosti spraviť niečo vlastnou vôľou zmizol.

„Čo sa to tu deje?“ spýtala som sa pri pohľade do očí mojej matky, ktoré sa leskli slzami. Objala ma a ja som na chvíľu zavrela oči.

„Prepáč mi to, dieťa moje,“ pošepkala mi do ucha a objala ma ešte silnejšie.

Otvorila som oči a za sebou som pocítila neskutočný chlad. Jej objatie sa vytratilo a ja som bola ťahaná do chladnej, tmavej priepasti za mnou. Ťahaná od farebného, krásneho sna, do šedivej reality nenávideného života. Otvorila som oči zaliate slzami a ocitla sa v podpalubnej zdemolovanej kuchyni. Sestra stále spala, držiac ma za ruku. Keď som od nej zdvihla pohľad, rovno som sa stretla s rozzúreným pohľadom otca. Iba sa tam nad nami týčil ako tichý boh pomsty. Okamžite som sa strhla a tým som zobudila aj svoju sestru.

„Čo si myslíte, že tu robíte? Myslíte, že je to všetko vaše? Vy nemáte nič. Zničili ste moje veci, len moje. Kto má žiť v takom chlieve?“ kričal na nás a zahnal sa na mňa, aby mi jednu vrazil. Mykla som sa ďalej od jeho silnej ruky a on, na moje prekvapenie, nechal svoju pažu voľne klesnúť k svojmu telu.

„Ach!“ vydal zo seba zúrivo, mávnuc rukou nad nami. Otočil sa a odkráčal k dverám. „A upracte to tu,“ stihol ešte povedať, kým vyšiel z izby.

So sestrou sme prekvapene pozreli na seba a začali sme sa dusiť smiechom. Neodvážili sme sa však smiať nahlas, aby si to s tou bitkou nerozmyslel. Myslím, že sestra bola v rovnakom šoku ako ja. Hodnú chvíľu trvalo, kým sme sa ako-tak spamätali a začali sme dávať môj včerajší výbuch hnevu do poriadku.

„Mrzí ma, že som včera hovorila hlúposti. Nebyť mňa, nič z toho by sa nestalo,“ sypala si popol na hlavu sestra.

„Nezmysel, za toto rozhodne nemôžeš,“ protirečila som jej. „Len som to už nemohla vydržať. Mrzí ma však, že máš z toho problémy aj ty.“

Leony sa pobavene poobzerala po izbe.

„Ale si tomu dala,“ zasmiala sa, berúc do ruky zlomenú nohu stoličky.

Zvyšok dňa sme upratovali, alebo skôr vyhadzovali zničené veci. Nábytok vyrobený z dreva sme použili na kúrenie. Ostatné predmety sme boli nútené vyhodiť.

„Nerozumiem, ako sa ti podarilo zničiť túto skrinku,“ poznamenala sestra.

„Myslím, že som ju párkrát hodila o zem, ale nie som si istá,“ odpovedala som a znovu sa mi chcelo smiať.

„Nevedela som, že si taká silná. Prečo sa od neho necháš fackať? Prečo sa nebrániš? Nevrátiš mu to?“ pýtala sa ma.

Pokrčila som plecami. Nemyslela som si, že by som tým niečo získala, ak by som sa s ním začala biť, iba ak viac rán. Veď bol o hlavu vyšší a tiež mohutnejší ako ja.

Keď sme skončili s upratovaním a postarali sme sa o našu matku, stále sme zostávali spolu. Obávali sme sa, že nás trest ešte len čaká a nechceli sme, aby nás zastihol oddelene. Najprv sme chceli ísť spolu vysekávať našu dieru v ľade z krutého zovretia mrazu, ale zistili sme, že do toho sa už pustil otec. Zostali sme teda v prázdnej izbe, ktorá vo svojej novonadobudnutej priestrannosti, vyzerala ešte smutnejšie ako zvyčajne. Sedeli sme spolu na posteli, rozprávali sme sa, občas ponadávali na otca a snívali. Snívali o inom živote, budúcnosti a možnom úniku.

„Viem, ako by sa nám odtiaľto podarilo najpravdepodobnejšie utiecť bez toho, aby sme sa museli vrátiť,“ povedala som, pretože mi náhle niečo napadlo. „Mohli by nám pomôcť tí dvaja manželia, čo tadiaľto prechádzajú každé dva roky. Minule mi ponúkali pomoc. Mohli by sme odísť s nimi.“

„No a on by nám to *dovolil*,“ povedala sestra, ktorej plná pozornosť prešla do sklamaného nezaujmu.

„Nie, počúvaj ma. Vieš, ako vždy pred tým odchádza na mesiac preč, kvôli obchodníkom, ktorí mu toho môžu ponúknuť viac než oni dvaja, však? Kým bude preč, môžeme si do zásoby nasušiť rybie mäso a poriadne si rozmyslieť, čo zobrať so sebou a lepšie to celé naplánovať. Keď sa vráti, tak asi o dva týždne prídu oni a on vtedy nepije, lebo je paranoidný, že s nimi odídeme. Po ich odchode býva najopitejší a vtedy by sme ich mohli nasledovať. Potom by sme s nimi mohli putovať, až kým by sme neopustili toto biele peklo. Samozrejme, by sme im o tom museli povedať, keby náhodou začalo snežiť a zakrylo by ich stopy. Mali by sme však byť veľmi opatrné, aby si nič nevšimol.“

„To by mohlo vyjsť,“ povedala trochu prekvapene nad tým, ako som to podrobne vymyslela. „Ale nerozmyslíš si to nakoniec, však?“

„Nie,“ povedala som vážne.

„Tak sme dohodnuté,“ povedala a náš sľub sme si potvrdili podaním rúk.

Ešte pred spaním sme skontrolovali matku, a potom sme už len klesli do perín s nádejou rozbúchanými srdcami. Obe sme vzrušením nemohli spať, ale radšej sme boli ticho a nerozprávali sme sa o tom. Báli sme sa, že by otec mohol niečo

zachytiť. Okrem predstáv na útek mi myseľ zaneprázdnňovali aj myšlienky na môj sen. Matka v ňom mala ešte svoju zdravú farbu, takú, akú som si pamätala z detstva. Jej pleť bola bronzovohnedá a nie taká bledá ako otcova alebo moja. Moja sestra Leony mala trochu hnedšiu pleť ako ja, ale tak, ako matke choroba vzala farbu, jej ju vybielila zima. Leony nezdedila po matke iba podobný typ pleti, ale aj červené odlesky vo vlasoch. Matka ich však mala o čosi svetlejšie a červenšie. Zelené oči sme po nej nezdedili ani jedna, ale šikmý tvar jej očí mala náznakom vpísaný v očiach Leony. Na jej očiach to však takmer nebolo badať, na rozdiel od matkiných, ktorej šikmé oči pôsobili trochu rušivo.

Sen mi pripadal neskutočne skutočný, až na ten koniec s čiernou dierou chladu za mojím chrbtom. Takmer, akoby to bola spomienka a nie sen. Dokonca moje spomienky sa mi zdali menej skutočné ako tento sen. Pamätala som si toho málo a aj to málo, bolo akosi zahmlené, akoby som to ani neprežila ja. Ale vždy boli moje spomienky viazané na zimu a mráz tejto tichej bielej krajiny a na zamrznutú, časom nepohnutú loď. Ale ako sme sa sem dostali? Pripravili sme sa sem a náhle prišla veľká zima a uväznila nás tu? Alebo sme loď iba našli a pomysleli sme si, že by to bol dobrý domov? A ako som vedela ako vyzerajú čajky a aké zvuky vydávajú, keď som ich nikdy nevidela a nepočula? Bola som si tým takmer istá, že vtáky v mojom sne boli čajky. Ale čo sa otca týka, pamätám si, že keď som bola malá, pozeral sa na mňa vždy iba s úsmevom. Kedy sa tak veľmi zmenil? Alebo sa len moja myseľ so mnou zahrávala? Zaspala som spolu so zmätenými myšlienkami a upadla som do ešte zmätenejších snov.

KAPITOLA DRUHÁ: ROZLUKA

Netrvalo dlho a otec sa vydal na nami dlho očakávanú cestu za obchodníkmi a my sme sa začali pripravovať na náš únik pred doterajším životom. V podstate sme väčšinu času strávili lovením, pitvaním a sušením rýb. Na každodenné povinnosti nám skoro nezvyšoval čas a keď sme si išli lahnúť, boli sme také unavené, že sme okamžite zaspali a na podrobnejšie plánovanie sme ani nepomysleli. Dohodli sme sa, že matku tu necháme. Bolo to možno kruté rozhodnutie, ale jej už aj tak bolo všetko jedno. Naše výčitky svedomia sme utišovali tým, že otec sa vždy o matku príkladne postaral, ak sme to nespravili my a nikdy jej nič neurobil. Na to, čo bude, ak kvôli nej nebude môcť ísť kúpiť svoj drahocenný alkohol, sme sebecky nemysleli. Keď prišiel deň otcovho návratu, boli sme už zbalené. Zásoby sušeného mäsa s teplými kožušinami, kušou, nožmi a ďalšími potrebnými vecami boli naložené na sánkach, ktoré sme schovali pod prikrývku snehu ďalej od našej lode. Veci, ktoré sme zobrali, neboli najkvalitnejšie. Náš otec ich nepoužíval a pravdepodobne si nevšimne, že zmizli. Sánky vyrobila sestra zo stola, ktorý som zdemolovala. Boli sme pripravené. Zostávali už iba dva týždne a potom budeme voľné. Otca sme sa snažili nenahnevať a keď sme si už začínali myslieť, že zvyšný čas s ním strávime v pokoji, tak sa to stalo.

V tú noc som zle spala, stále som mala pocit, že nás niekto pozoruje. Spala som s mojou sestrou, pretože dnes v noci si službu pri diere v ľade zobral otec. Niekoľkokrát som sa trochu prebrala a mala som pocit, že nad nami niekto stojí, ale keď som vstala a prezrela som miestnosť, nikto v nej nebol. Keď som sa opäť ponorila do nepokojného spánku, nebolo mi dopriate oddýchnuť si na dlho. Zo spánku ma prebral sestrin výkrik a keď som otvorila oči, vo svetle sviečky sa zaleskol nôž v niečej ruke. Ten niekto schmatol sestru za vlasy a hodil ju na zem. Vzápätí som si uvedomila, že je to otec. Asi nebol celkom triezvy, pretože jeho dych páchol pálenkou. Sestra skríkla znovu a ja som si uvedomila, že ju asi porezal, pretože sa pri jej ramene zaleskla čepel noža. Moje srdce robúchal príval adrenalínu a moje svaly na to odpovedali takmer okamžite. Z boku som doňho vrazila z celej svojej sily, akú som v sebe našla a zároveň som sa zahryzla do jeho ruky, v ktorej mal nôž. Zvalil sa nabok od mojej sestry a nôž pustil z ruky skôr od prekvapenia ako od bolesti. Okamžite sa spamätal a vrazil mi rukou rovno do tváre. Striasol sa ma, chytil nôž a vyjavene na mňa pozeral.

„Nechaj ma, ty hlupaňa. Všetko to skončí, len nás zbavím tej bosorky. Všetkých nás očarovala a teraz sa tvári ako neviniatko,“ blabotal otec.

„Čo som ti kedy urobila?“ vyhrkla sestra, ktorá bola stále na zemi.

„Drž hubu!“ zvrieskol na ňu. „Drž hubu. Drž hubu!“ kopal do nej, keď na ňu vrieskal.

Chcela som sa naňho vrhnúť znovu, ale ešte kým som sa k nemu dostala, rozbehol sa proti mne a hodil mnou rovno do steny. Narazila som si hlavu a chvíľu mi trvalo, kým som sa opäť pozviechala. Keď som vstávala, videla som, ako sestra uteká k dverám. On jej však trhol vlasmi, až sa opäť ocitla na zemi. Otec mal však asi tiež problémy, lebo namiesto toho, aby sa na ňu rovno vrhol, odstúpil pár krokov a neisto sa knísal na mieste. Leony vstala zo zeme a on sa tiež medzitým spamätal. Nôž zamieril priamo jej smerom a rozbehol sa k nej. V tej chvíli som sa však s krikom rozbehla aj ja k nemu a stihla som doňho vraziť skôr, než sa stretol s Leony. Keď som doňho narazila, padol na chrbát a ja som sa zvalila na neho. Nečakala som ani chvíľu, vytrhla som mu nôž z ruky a rýchlo som sa postavila na nohy. On sa pozviechal tiež a chvíľu sme obaja oddychovali.

„Blázon,“ zašepkala sestra za mnou. „Si úplne šialený.“

Otec zavrčal, akoby bol nejaké zviera, ale nič nepovedal.

„Vypadni odtiaľto,“ oborila som sa naňho medzitým, ako moja sestra vybehla von. „Keď sa vrátim, nechcem ťa tu vidieť,“ povedala som už pokojnejšie, aj keď som si myslela, že mi srdce snád' aj z hrude vyskočí. Potom som roztrasene vyšla von za sestrou do noci, ktorú náhle osvetlil mesačný svit, ktorého jas doposiaľ tlmili mraky.

Našla som ju plakať vonku. Sedela na snehu, zadúšala sa vzlykmi a držala si porezanú ruku. Sadla som si k nej. Slabo ma od seba odtisla a ďalej vzlykala.

„Odídem odtiaľto ešte dnes. Je mi úplne jedno, či zamrznem. Neostanem tu s ním už ani chvíľu. Odchádzam, nemáš šancu mi v tom zabrániť,“ vzlykala.

„Samozrejme, že odídeš a ja ti pomôžem,“ chlácholila som ju. „Ale je noc, už by si sa ďaleko nedostala. Hneď ráno si zoberieš zásoby a pôjdeš naproti obchodníkom, a radšej nech sem ani nejdú, povieš im, že tu už nič neostalo, dobre?“

„Ty to nechápeš, ja musím ísť teraz. Musím ísť, lebo sa zbláznim.“

„Trochu sa prejdeme a preberieme to, dobre? Pozri ako je vonku pekne. Len ti najskôr ošetrím ranu,“ hovorila som popritom, ako som odhalila jej porezanú ruku spod oblečenia.

Rezná rana sa tiahla cez celé rameno, ale, našťastie, nebola hlboká. Obliala som jej poranenú ruku vodou, ktorú sa mi aj s látkou podarilo pri odchode z kuchyne zobrať a zaviazala som jej ranu.

Najskôr na mňa pozerala ako na blázna. Veď ktorý normálny človek môže v takejto chvíli myslieť na to, či je pekne, alebo nie? Napriek tomu sa mi ju po chvíli, podarilo prehovoriť a prechádzka ju trochu upokojila. Podarilo sa mi ju aj presvedčiť, aby teraz v noci nikam nechodila a súhlasila, že pôjde až ráno.

„Prečo ma tak nenávidí?“ vzdychla si.

Vzdychla som tiež a nemo som pokrútila hlavou. Nemala som na to slová. To, že ju nikdy nemal rád som vedela, ale vôbec som netušila prečo. Teda on asi nemal rád nikoho, ale ju vyslovene neznášal.

Zvyšok noci sme sa už len mlčky prechádzali. Obidve sme boli stratené vo svojich myšlienkach. Keď prvé lúče slnka priniesli svetlo, vykopali sme sane s nákladom spod snehu.

„Pôjdeš so mnou, však?“ spýtala sa ma.

Pokrútila som hlavou.

„Ja mu zabránim ísť za tebou.“

„Veď ťa zabije,“ namietala.

„Iba ak budem pomalšia,“ usmiala som sa smutne.

Chcela ešte namietat, ale ja som ju zastavila.

„Poď, pôjdeme zobrať ešte nejaké veci do kuchyne. Neboj sa, už bude spať,“ upokojovala som ju, keď som zbadala jej výraz.

Tichým nádychom som si dodala odvalu, lebo sestra nebola jediná, kto sa bál a vykročila som k lodi so sestrou za päťami. Na lodi bolo ticho, a tak sme si pohľadmi dodali odvalu a vkročili sme do kuchyne. S prvým pohľadom do miestnosti sme sa aj rovno otočili. Moja sestra nahlas vydýchla a zakryla si oči, zatiaľ čo ja som sa iba na chvíľu otočila. Náš otec tam bol, ale už na nás nemal dosah. Visel na povraze zavesenom na vyčnievajúcej doske zo stropu. Pri lepšom pohľade na jeho bezvládne telo bolo jasné, že sa udusil. Obesenec fialový v tvári mal vylezený jazyk rovnakej farby a jeho oči už nemohli byť vypúlenejšie, lebo by mu rovno vypadli. Chvíľu sme tam stáli neschopné slov. V úplnom ohromení, ale s miernou úľavou, sme zízali do jeho prázdnej opuchnutej tváre s popukanými červenými žilkami. Po chvíli nás z nemého úžasu prebralo praskanie a mŕtvola sa zrútila na podlahu. Doska, na ktorej visel, konečne podľahla jeho váhe.

„Je naozaj mŕtvy?“ spýtala sa Leony, keď sme sa k nemu priblížili.